

Groen proeven en arrangementen in de praktijk

Goed voorbereid examenen doen

Misschien haalde Amber Buijs het examen wel omdat ze dat helemaal niet verwachtte, daardoor voelde ze zich heel relaxed. Dat werkt bij haar. Maar hoe ontspannen ze ook was, zonder goede voorbereiding had ze het waarschijnlijk niet gered.

Amber viert vakantie, ze is geslaagd voor haar vmbo-examen kaderberoeps aan het Wellantcollege in Naarden. Zij en haar docenten zagen het wel een beetje somber in, maar ze heeft het toch maar gehaald. Amber volgde het verdiepingsvak Voeding op het vmbo van Wellantcollege in Naarden. Na de zomer begint ze met een opleiding richting horeca.

Een voor een

Bij de lessen voeding had Amber al kennis gemaakt met de manier van examineren van het

centraal schriftelijk en praktijkexamen (CSPE). Voor haar schoolexamen deed ze de Groen Proeven pvb (proeve van bekwaamheid) Pizza Bakken. Dat moest ze thuis voorbereiden door onder andere een pizzadoos te ontwerpen. Tijdens de uitvoering van de proeve kreeg ze een fax met de mededeling dat de pizza bestemd was voor iemand met een lycopenallergie, een stofje dat onder het vel van een tomaat zit, weet Amber. Ze moest met zo min mogelijk calorieën werken en die ook omrekenen. Die pvb ging goed.

Projectleiders, experts, trekkers, ontwikkelaars en deelnemers aan de leergang vieren de resultaten van het project Groen Proeven op de slotbijeenkomst in Baarn

GROEN PROEVEN

Doelen:

- Verbeteren van de kwaliteit van het schoolexamen voor de praktijkvakken en daarmee een betere voorbereiding op het CSPE.
- Betere aansluiting van het vmbo op het mbo door de invoering van competentiegericht schoolexamens (proeve van bekwaamheid, pvb).

Concrete resultaten:

- Een pvb-bank met schoolexamens voor de praktijkvakken.
- Elf van de twaalf aoc's werken met Groen Proeven pvb's op praktisch al hun vmbo-locaties en binnen die elf is Groen Proeven op negen aoc's breed opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting. Ook een deel van de VBG-scholen werkt actief met de Groen Proeven PvB's.
- Arrangementen bij alle Groen Proeven pvb's. De arrangementen zijn te vinden via www.ontwikkelcentrum.nl/startpaginagroenproeven en via www.groenproeven.nl > GP-arrangementen.
- Begeleiding van de implementatie op locaties, onder andere met de leergang Groen Proeven waaraan teams bestaande uit een teamleider en twee praktijkdocenten meededen (zie ook VGO 14-2012).

Vervolg

Het project is afgesloten. De projectgroep heeft de AOC Raad geadviseerd de continuïteit te borgen, onder andere door het actueel houden van de pvb's en het onderhoud van de website Groenproeven.nl.

Volgend jaar starten 21 pilotscholen met een WURKS-AOC Raadproject Groen Proeven en Opbrengstgericht Werken. De bedoeling is dat daarin een verdiepingsslag gemaakt wordt: wat betekent die 6 voor een Groen Proeven pvb voor mijn onderwijs? Wat zegt dat over de klas, over de leerling, over de docent? Hoe kan ik mijn onderwijs verbeteren?

Voor de Groen Proeven pvb Pizza Bakken maakte Amber thuis een pizzadoos

Amber liet zien dat ze zich in een onverwachte situatie kan redden. Ze haalde er een dikke voldoende voor. En ook tijdens het CSPE begreep ze dat het om een gesimuleerde situatie ging, dat ze een opdracht maakte alsof ze voor een bedrijf werkte.

Misschien gingen de pvb en het CSPE goed door het voorwerk. Haar docent Rageni Goeptar bereidt de leerlingen voor op de school- en centrale examens met de arrangementen die het Ontwikkelcentrum daarvoor heeft gemaakt. Die arrangementen bereiden de leerlingen voor op de proeve. In de Laten Zien-opdracht van het arrangement maakte Amber een pizza die ze zelf lekker vindt. Ze oefende meerdere keren met deeg maken. Ze besprak met haar juf wat wel en niet goed ging en ontdekte dat ze dingen te gehaast wil doen. Nu leest ze voortaan de opdracht twee keer voor ze begint. Ook het maken van een planning helpt om dingen een voor een te doen.

Tijdens de gesprekken die docente Rageni Goeptar voerde met leerling Amber werd er regelmatig op de competenties aan de muur gewezen

GROEN PROEVEN BIJ WELLANTCOLLEGE

Beleid

Het CvB van Wellantcollege heeft begin 2013 kwaliteitsstandaarden vastgelegd waarin het aangeeft dat elke leerling minstens één grote competentiegerichte toets moet krijgen die voldoet aan de Groen Proeven-eisen. Het moment van invoering wordt aan de locatie gelaten. Met de kwaliteitsstandaarden kunnen de locaties zichzelf langs de meetlat leggen. Daardoor hebben nog niet alle vmbo-locaties van Wellantcollege Groen Proeven als schoolexamen ingevoerd. Wel is Groen Proeven voor alle locaties een inspiratiebron geweest, vertelt beleidsmedewerker Vreni Campagne. “We hebben in 2009 twee filmpjes over Groen Proeven gemaakt zodat docenten zagen: Oh ja, het kan anders en boeiender. Dat brengt teams in beweging. Het scherpt de docent en motiveert de leerling.”

De Groenstrook

Op de vestiging Aalsmeer De Groenstrook zit Groen Proeven in het programma voor toetsing en afsluiting. Chrisjan van Delft is er docent, coördinator groen en bij Wellantcollege trekker voor Groen Proeven. “Alle scholen moeten die kwaliteitsslag maken,” zegt hij, “de leerlingen voorbereiden op een examen waarbij ze moeten laten zien dat ze in een onbekende realistische situatie uit de voeten kunnen. Het vraagt nogal wat om dat te organiseren, Groen Proeven is daarvoor uitermate geschikt.”

Op de Groenstrook hebben de leerlingen dit jaar beter gepresteerd voor het centraal examen Landbouwbreed dan vorig jaar. “Dat komt omdat je aan competenties werkt”, denkt Van Delft. “Leerlingen leren zich redden in een nieuwe situatie. Zelfs onderdelen van het landbouwbrede examen die ze niet eerder hebben gehad, kunnen ze daardoor makkelijker aan.”

Een punt hoger

Weten waar je staat, oefenen, kennis vergaren, reflecteren, nog eens oefenen, ontdekken dat het beter gaat, dat je een stapje verder bent en uiteindelijk laten zien dat je klaar bent om de proeve te doen. Dat is de opzet van de arrangementen. Bij Amber werkte het en niet alleen bij haar. Goeptar laat cijfers zien. Niet alle collega's werken met de proeves en de arrangementen van het Ontwikkelcentrum. De cijfers van de twee praktijktoetsen waarbij leerlingen met de arrangementen hebben gewerkt, zijn gemiddeld een punt hoger dan die waarbij ze dat niet hebben gedaan. Dit is het tweede jaar dat Goeptar met de Groen Proeven pvb's werkt. Vorig jaar liet ze haar leerlingen ook de pvb Pizza Bakken maken, maar toen waren de arrangementen van het Ontwikkelcentrum er nog niet. Ze heeft toen zelf lesmateriaal samengesteld. Daarbij moest ze ook nog differentiëren naar leerweg. Ze kwam handen en voeten tekort. Nu de arrangementen er zijn, staat alles klaar, gedifferentieerd naar leerwegen. Ze kan leerlingen van de gemengde leerweg aan het werk zetten aan de computers terwijl de leerlingen van de kader- en basisberoepsgerichte leerwegen praktijkopdrachten doen. Alle opdrachten en materialen kunnen de leerlingen zelf ophalen uit de computers. De leerlingen helpen elkaar en Goeptar helpt waar nodig. Amber vindt het fijn werken: “Je weet wat je moet doen, maar je bent toch vrij om zelf in te vullen hoe je het doet.”

Twee kaderleerlingen

Veel collega's in Naarden werken met een Grote Praktijkopdracht, een GP. Dat deed Goeptar voorheen ook. Opdracht maken, dan uitvoeren om te kijken of het werkt en dan nog door collega's laten controleren, op taalgebruik bijvoorbeeld. “Het is heel veel werk, en je wilt toch niet elk jaar hetzelfde doen.” Met de Groen Proeven pvb's en de arrangementen heeft Goeptar tijd voor andere zaken. Haar collega's willen voornamelijk vasthouden aan hun eigen GP's. Ze gaat een film maken van haar lessen of haar collega's uitnodigen in haar les om ze over de streep te trekken. “Ze zijn bang om in het diepe te springen. Wat mij betreft zou de school wel mogen kiezen om helemaal over te stappen op Groen Proeven. Je hebt nu eigenlijk twee soorten kaderleerlingen.” ■